Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2012

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 22 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go dtí 11.30

Líon Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A hAON
- **DHÁ** CHEIST AS AONAD A DÓ
- CEIST **AMHÁIN** AS AONAD A TRÍ

AONAD A hAON

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 40 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

CEIST 1. SMAOINTE FEALSÚNACHA

Freagair a) agus b).

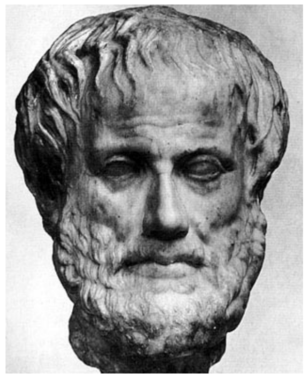

(Foinse:www.stenudd.com)

a) Samhlaigh go bhfuil Arastatail beo inniu agus agallamh á thabhairt aige faoi na prionsabail a chomhdhéanann an domhan fisiceach ina mairimid.

Agus é bunaithe ar an eolas atá agat ar smaointe Arastatail, tabhair breac-chuntas ar cad a cheapann tú a d'fhéadfadh sé a rá faoina theoiric maidir le hábhar agus foirm. (20 marc)

b) Mínigh conas a tháinig an eolaíocht faoi thionchar smaoineamh **amháin** ar bith de chuid Arastatail. (20 marc)

CEIST 2. AN tEISPÉIREAS DAONNA A LÉIRMHÍNIÚ

Freagair a) agus b).

a) Bíonn slite éagsúla ag daoine chun an t-eispéireas daonna a thuiscint –

- AN NAOFACHT
- AN MISTEACHAS
- AN FHÁIDHIÚLACHT

Déan cur síos ar shampla de cad atá i gceist i gceann **amháin** de na slite thuas chun an t-eispéireas daonna a léirmhíniú. (20 marc)

b) Mínigh **dhá** chúis a bhféadfadh sé a bheith deacair ar dhaoine brí na beatha a chuardach sa lá atá inniu ann. (20 marc)

CEIST 3. AN DAONNACHAS

Freagair a) agus b).

a) Déan cur síos ar phríomhsmaoineamh **amháin** a bhfuil baint aige leis an daonnachas. (20 marc)

b) Mínigh conas a d'fhéadfadh smaoineamh ar bith a bhfuil baint aige leis an daonnachas cabhrú le duine agus é/í ag cuardach bhrí na beatha sa lá atá inniu ann. (20 marc)

AONAD A DÓ

(160 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARTHA

Freagair a), b) agus c).

a) Déan cur síos ar an gcaoi a raibh súil ag an bpobal Giúdach a bheadh ar Ríocht Dé in aimsir Íosa. (20 marc)

b) Tabhair breac-chuntas ar chaoi **amháin** a raibh an tuiscint ar Ríocht Dé i dteagasc Íosa difriúil leis an rud a raibh ag súil leis ag an bpobal Giúdach a ndearna tú cur síos orthu i gcuid *a)* thuas. (20 marc)

c)
- CÉILÍ DÉ
- GLUAISEACHT SHOISCÉALACH AN PHROTASTÚNACHAIS I dTÚS NA 19Ú hAOISE
- DIAGACHT NA FUASCAILTE
- LEASUITHE LUTHER
- DARA COMHAIRLE NA VATACÁINE

Scrúdaigh an tionchar a bhí ag an bhfilleadh ar fhís bhunaidh Íosa ar cheann **amháin** de na gluaiseachtaí atá liostaithe thuas. (40 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a), b) agus c).

a) Ar na reiligiúin éagsúla sa domhan, áirítear na reiligiúin a bhféadfaí cur síos a dhéanamh orthu mar –
- NEAMH-DHIACHÚIL
- PRÍOMHÚIL
- DIACHÚIL

Tabhair breac-chuntas ar phríomhthréithe ceann **amháin** de na cineálacha reiligiúin atá liostaithe thuas. (20 marc)

b) ◆AN BÚDACHAS ◆AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆AN HIONDÚCHAS ◆AN tIOSLAMACHAS ◆AN GIÚDACHAS

Tabhair breac-chuntas ar an mbunús atá leis an dialóg idirchreidmheach idir **dhá** cheann de na mór-reiligiúin atá liostaithe thuas. (30 marc)

c) ◆AN BÚDACHAS ◆AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆AN HIONDÚCHAS ◆AN tIOSLAMACHAS ◆AN GIÚDACHAS

Déan comparáid idir an tslí a ndéanann na baill **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda atá liostaithe thuas bás duine a chomóradh. (30 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a), b) agus c).

a) Tabhair breac-chuntas ar na cúinsí ba chúis le forbairt na nDeich nAitheanta. (20 marc)

b) Mínigh conas a imríonn saoirse mhorálta ról i bhforás an duine chun na haibíochta morálta. (20 marc)

c) Déan cur síos ar conas a threoródh teagasc Íosa ar 'aithne an ghrá' duine chun cinneadh a dhéanamh maidir le cad tá ceart agus cad tá mícheart faoi shaincheist. (40 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT CEANN **AMHÁIN** DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN E REILIGIÚN AGUS CÚRSAÍ INSCNE

Freagair a) *nó* b) *nó* c) *nó* d).

a) Déan comparáid idir an ról i stair an tslánaithe a d'imir bean **amháin** agus an ról a d'imir fear **amháin** a n-insítear a scéalta sna Scrioptúir Eabhraise.

nó

b) Déan cur síos ar na róil a tugadh d'fhir agus do mhná i gceann **amháin** de na chéad phobail Chríostaí.

nó

c) Scrúdaigh an chaoi a léirítear Muire, máthair Íosa, i gceann **amháin** de na sainchreidimh Chríostaí a bhfuil staidéar déanta agat air.

nó

d) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shampla de conas a d'fhéadfadh inscne duine tionchar a imirt ar a (h)eispéireas mar bhall de reiligiún domhanda. (80 marc)

ROINN F CEISTEANNA CÓRA AGUS SÍOCHÁNA

Freagair a) agus b).

a) Ainmnigh tráchtaire **amháin** a bhfuil baint ag a s(h)aothar le 'glasú' an reiligiúin agus mínigh cén fáth ar tháinig forbairt ar an spéis sa reiligiún agus san imshaol le linn shaol an duine sin. (40 marc)

b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** cheann de na príomhsmaointe maidir le cúrsaí reiligiúin agus an t-imshaol a d'fhorbair an duine atá ainmnithe agat i gcuid *a)* thuas. (40 marc)

ROINN G ADHRADH, URNAÍ AGUS DEASGHNÁTHA

Freagair a) agus b).

a) ● DÍTHREABHACHT ● OILITHREACHT ● POUSTINIA ● CÚRSA SPIORADÁLTA

Déan cur síos ar an rud atá i gceist in **dhá** cheann de na traidisiúin rinnfheithimh thuas. (40 marc)

b) Mínigh cén fáth a mbíonn tóir ag daoine ar **dhá** cheann ar bith de na traidisiúin rinnfheithimh thuas sa lá atá inniu ann. (40 marc)

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS NAOFA

Freagair a) agus b).

a) Tabhair breac-chuntas ar an tslí a léiríonn **dhá** Shoiscéal Shionoptacha ábhar suime na ndaoine ar scríobhadh dóibh iad. (40 marc)

(Foinse:Clipart.com)

b)
- AN SÍOLADÓIR (Matha 13:1-9)
- AN DEICHNIÚR MAIGHDEAN (Matha 25:1–13)

Mínigh an comhthéacs inar inis Íosa ceann **amháin** de na parabail thuas agus conas mar a chuaigh sé i bhfeidhm ar na chéad Chríostaithe. (40 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán